

2 प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी नवीदिल्लीनगरे एशिया-विकासवैश्वस्य अध्यक्ष मसातोकाण्डं मिलितवान्

3 ओपल सुचाता चुआंगश्री मिस् वर्ल्ड २०२५, मिस् इण्डिया नन्दिनी गुप्ता शीर्ष ८ मध्ये अपि न गन्तुम् अशक्नोत्

4 भगवान् जगन्नाथस्य रथस्य मध्ये सुखोई जेट चक्राणि स्थापितानि, अस्मात् दिनात् रथयात्रा आरभ्यते

अष्टसप्ततितमे स्वातन्त्र्य-दिवसस्य अवसरे युवप्रतिभानां कृते विविधप्रतियोगितानां आयोजनं भविष्यति

अष्टसप्ततितमे स्वातन्त्र्यदिवसस्य अवसरे अद्यतनात् युवप्रतिभानां कृते विविधप्रतियोगितानां आयोजनं प्रशासनेन क्रियते। प्रथमप्रतियोगितायाः विषयः 'ऑपरेशन सिन्दूर - आतङ्कवादं विरुद्धं भारतस्य नीतिं पुनः परिभाषयति' इति। एषा द्विभाषीया निबन्धप्रतियोगिता अस्ति। प्रतियोगितायाः शीर्षः त्रयः विजेतारः दशसहस्ररुप्यकाणां राशिं प्राप्स्यन्ति। इच्छुकाः प्रतिभागिनः प्रतियोगितायां भागं ग्रहीतुं My Gov इति जालपुटं गन्तुं शक्नुवन्ति। प्रतियोगितायै अस्य मासस्य त्रिंशत् दिनाङ्कपर्यन्तं पटलम् उद्घाटितम् अस्ति।

विधायक अब्बास अन्सारी इत्यस्य विधायकत्वस्य कार्यकालः समाप्तः,

लखनऊ। उत्तरप्रदेशस्य मऊसदरसनात् सुहेलदेवः भारतीयसमाजपक्षस्य विधायकः अब्बास अन्सारी निर्वाचनसभायां उतेजकं भाषणं दत्तवान् इति कारणेन रविवासरे उत्तरप्रदेशविधानसभायाः सदस्यतायाः अयोग्यः अभवत्। अस्मिन् सम्बन्धेन प्रधान सचिवविधानसभायाः प्रदीप दुबे अधिसूचना अधिसूचिता। अधिसूचनानुसारं अब्बास अन्सारी मे ३१ दिनाङ्कात् अयोग्यः इति गण्यते, मऊसदरस्य आसने रिक्तं घोषितम् अस्ति। अब्बास अन्सारी माफिया मुख्तार अन्सारी इत्यस्य पुत्रः अस्ति। सः २०२२ तमे वर्षे निर्वाचने मऊ-पीठं प्राप्तवान्, यदा सुभाषायाः समाजवादी-पक्षेण सह गठबन्धनम् आसीत्। ज्ञातव्यं यत् अब्बास अन्सारी इत्यस्य निर्वाचनसभायाः समये उतेजकभाषणप्रकरणे शनिवासरे मऊमण्डलस्य विशेषन्यायालयेन वर्षद्वयस्य कारावासस्य, ₹१,००० रुप्यकदण्डस्य च दण्डः दत्तः। न्यायाधीशस्य डॉ. कृष्णप्रतापसिंहस्य सांसदविधायक-न्यायालयेन मुख्तार अन्सारी इत्यस्य विधायकपुत्रं तस्य सहचरं मंसूर अन्सारी च उतेजकभाषणप्रकरणे दोषी इति निर्णीतम्।

कृषिमन्त्री शिवराजसिंहचौहानः उत्तरप्रदेशस्य मेरठस्य जंगेठीग्रामे “विकासितकृषि संकल्प अभियान” इत्यस्य अन्तर्गतं कृषकैः सह संवादं कृतवान्

कृषिमन्त्रीशिवराजसिंहचौहानः उत्तरप्रदेशस्य मेरठस्य जंगेठीग्रामे “विकासितकृषि संकल्प अभियान” इत्यस्य अन्तर्गतं कृषकैः सह संवादं कृतवान्। सः कृषकान् केन्द्रसर्वकारस्य योजनानां विषये अवगतवान्। अस्मिन् अवसरे श्री शिवराजसिंहचौहानः उक्तवान् यत् अद्यत्वे देशस्य विकासे कृषिः महत्त्वपूर्णा भूमिकां

निर्वहति तथा च अस्मिन् क्षेत्रे चतुर्प्रतिशताधिकं वृद्धि-दरं निर्वाहयति। सः अवदत् यत् एतत् प्रत्यक्षतया ४० प्रतिशताधिकानां भारतीयानां आजीविकाप्रदानं करोति, देशस्य सकलराष्ट्रीयउत्पादे १८ प्रतिशताधिकं योगदानं च ददाति। कृषिमन्त्री उक्तवान् यत् प्रचलति “विकासितकृषि संकल्पाभियानम्” देशस्य कृषकान् प्रत्यक्षतया नूतनकृषिसंधनेन परिचितं करिष्यति तथा च तेषां कृषिक्षेत्राणां उत्पादकतायां आयस्य च वृद्धिं सुनिश्चितं करिष्यति। केन्द्रीयकृषिमन्त्री कृषिप्रदर्शनस्य उद्घाटनं अपि अकरोत्। आयोजने उपस्थितः कृषकः विनोद सैनी इत्यनेन उक्तं यत् एतत् अभियानं कृषिकार्ये कृषकाणां बहु लाभं प्राप्स्यति।

सिक्किमराज्ये निरन्तरं प्रचण्डवृष्ट्या जीवनं बाधितम्

गङ्गटोक। सिक्किमनगरे निरन्तरं प्रचण्डवृष्ट्या जीवनं बाधितं जातम्। विशेषतः उत्तरसिक्किमस्य मङ्गनमण्डले स्थितिः गम्भीरा वर्तते, यत्र तीस्तानद्याः जलस्तरः गम्भीररूपेण वर्धितः अस्ति, भूस्खलनेन अनेकस्थानेषु मार्गाः पूर्णतया अवरुद्धाः सन्ति। अस्य कारणात् लाचेन्-नगरे ११५ पर्यटकाः, लाचुङ्ग-नगरे च प्रायः १३५० पर्यटकाः अटन्ति। भारतीयमौसमविभागेन मङ्गनमण्डलस्य कृते 'रेड अलर्ट' इति अधिसूचितम्, नामची, सोरेङ्ग, गङ्गटोक, पाक्योङ्ग जनपदेषु 'नारङ्गसचेतना' घोषिता अस्ति। शनिवासरे रात्रौ फिडाङ्गग्रामे परिसरेषु च मेघविस्फोटेन महतः विनाशः अभवत्। अत्यधिकवृष्ट्या भूस्खलनेन च बहूनि गृहाणि क्षतिग्रस्तानि सन्ति तथा च विद्युत्-सञ्चार-सेवाः पूर्णतया बाधिताः सन्ति। प्रशासनिकाधिकारिणां मते यावत् मौसमः स्वच्छः न भवति, मार्गमरम्मतकार्यं न आरभ्यते तावत् उद्धारकार्यं असम्भवम्

अस्ति। सम्प्रति पाशैः वैकल्पिकैः उपायैः च उद्धारयोजनाः क्रियन्ते, परन्तु अस्य कृते अपि वर्षाणां स्थगिततायाः आवश्यकता वर्तते। बन्धुजनाः अत्यन्तं चिन्तिताः सन्ति यतः मोबाईलजालं न्यूनीकृतम् अस्ति तथा च ते अटन्तानाम् पर्यटकानां बन्धुभिः सह सम्पर्कं कर्तुं असमर्थाः सन्ति, यस्मात् कारणात् लाचुङ्ग, लाचेन् इत्यादिषु संवेदनशीलपर्यटनस्थानेषु यातायातस्य पूर्णतया बाधा भवति। तीव्रायाः वर्षायाः अनन्तरम् भूस्खलनस्य, गृहस्य च पतनस्य कारणेन सप्तविंशतिः जनाः मृताः। ऋतुविभागेन आगामिषु सप्तदिनेषु क्षेत्रे प्रचण्डवृष्टिः अनुमिता। पूर्वोत्तर- षट् राज्येषु मध्यमात् प्रचण्डवृष्ट्या सामान्यं जीवनं भूशं प्रभावितम्। अधिकारिभिः पुष्टिः कृता यत् तीव्रया वर्षया भूस्खलनं, गृहपतनम् च जातम्। अनेन कारणेन सप्तविंशतिः जनाः मृताः। सप्तविंशति - पीडितेषु अरुणाचलप्रदेशतः नव, मेघालये षट्, असम-मिजोरम-प्रदेशाभ्यां पञ्च-पञ्च, त्रिपुरा-नागालैण्ड-प्रदेशयोः एकः, एते मृताः। मिजोरमे विगत त्रिदिवसेषु आकस्मिकजलौघस्य भूस्खलनस्य च कारणात् पञ्चजनाः मृताः। श्रीशाहः राज्य-नेतृभिः सह वार्ता कृतवान् आवश्यक-सहयोगाय निगदितवान्। बुधवासरपर्यन्तं जम्मू-कश्मीर-लद्दाख गिलगित-बाल्टिस्तान-मुजफ्फराबाद-हिमाचलप्रदेश-उत्तरखण्ड-पञ्जाब-हरियाणा-चण्डीगढ-दिल्ली-नगरेषु अपि एतादृशी स्थितिः अनुमीयते।

सुभाषितम्

उपार्जितानां वित्तानां, त्याग एव हि रक्षणम्। तडागोदरसंस्थानां, परीवाह इवाम्भसाम्।।

भावार्थः- भावार्थः- जिस तरह तालाब का पानी बहता रहे तभी वह शुद्ध रहता है अन्यथा खराब हो जाता है, उसी तरह धन भी यदि दान या भोग स्वरूप उपयोग में न लाया जाए तो वह नष्ट हो जाता है धन के त्याग में ही उसका रक्षण है संग्रह में नहीं।

प्रतिदिनं नवीनतमं हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकवार्तापत्रं प्राप्स्यथ 7876636263 Whatsapp संख्या मध्ये नमो नमः लिखन्तु

To get the latest h|msanskritvartah Daily Sanskrit Newspaper every day, write Hello on 7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम् जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र. पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

ऊनविंशति किलोग्राम भार युतं व्यावसायिक एलपीजी वातेन्धनस्य मूल्यं तैलसमवायैः चतुर्विंशति रुप्यकाणां न्यूनी-कृतम्

ऊनविंशति किलोग्राम भार युतं व्यावसायिक एलपीजी वातेन्धनस्य मूल्यं तैलसमवायैः चतुर्विंशति रुप्यकाणां न्यूनी-कृतम्। एतेषां वातेन्धनानां संशोधितं मूल्यम् अधुना दिल्लीयां सार्व-त्रयोविश्वीय-सप्तदश शतं रुप्यकम् अस्ति। गृहा एलपीजी वातेन्धनस्य शुल्कं तथैव भविष्यति। अस्मिन् वर्षे अप्रैलमासे पूर्वं गृहा-एलपीजी-वातेन्धनस्य मूल्यं एक चत्वारिंशत् रुप्यकाणि यावत् न्यूनी कृतम्

प्रधानमंत्री नरेन्द्रमोदी नवीदिल्लीनगरे एशिया-विकासबैङ्कस्य अध्यक्ष मसातोकाण्डं मिलितवान्

हिमसंस्कृतवार्ता:। प्रधानमंत्री नरेन्द्रमोदी नवीदिल्लीनगरे एशियाविकासबैङ्कस्य अध्यक्ष मसातोकाण्डं मिलितवान्। सामाजिकमाध्यमेषु एकस्मिन् पोस्ट् मध्ये सः अवदत् यत् विगतदशके भारते द्रुतगतिना परिवर्तनेन असंख्यजनाः सशक्ताः अभवन्, अधुना सर्वकारः अस्याः यात्रायाः अधिकं गतिं दातुं कार्यं कुर्वन् अस्ति। समागमे उभयपक्षेण अनेकविषयेषु स्वविचाराः

सार्वजनिका कृताः। काण्डमहोदयेन सूचितं यत् आगामिषु पञ्चवर्षेषु नगरपालिकाभूमलसंरचनायां विकासे, मेट्रोजालस्य विस्तारे, नूतनक्षेत्रीयदूतपारगमनव्यवस्थागलियारस्य निर्माणे, नगरीयसेवानां आधुनिकीकरणे च तृतीयपक्षराजधानीसहितं १० अरब डॉलरं निर्देशयिष्यति। एतां सूचनां सामाजिकमाध्यमेषु सार्वजनिकां कुर्वन् काण्डमहोदयः अवदत् यत् विकसितभारतस्य २०४७ तमस्य वर्षस्य दृष्टिः साहसिकः अस्ति तथा च बैंकः एतस्याः महत्वाकांक्षायाः समर्थनं करोति। सः अवदत् यत् भारतं बैंकस्य सशक्तः सहयोगी अस्ति। काण्डमहोदयेन एतत् बोधितं यत् सार्वजनिकनिजीक्षेत्रस्य वित्तं वर्धयित्वा, ज्ञानसहकार्यं गभीरं कृत्वा, पूंजीसंग्रहेण च २०४७ तमवर्षपर्यन्तं भारतं विकसितराष्ट्रं कर्तुं अभियानस्य समर्थनं कर्तुं वित्तकोषः सज्जः अस्ति।

Shimla Summer Festival:

महानाटीनृत्येन आरम्भः अभवत् अन्ताराष्ट्रीय- शिमला-ग्रीष्म-महोत्सवः

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। अन्ताराष्ट्रीयग्रीष्ममहोत्सवस्य आरम्भः रविवसरे राजधानी शिमलानगरे महानाटीनृत्येन अभवत्। महिलाबालविकासविभागस्य पक्षतः मौलमार्गे प्रतिवेदनकक्षस्य सम्मुखे १५० महिलाभिः नाटीप्रदर्शनं कृतम्। अस्मिन् शिमला नगरस्य, शिमला ग्राम्यस्य च षट् मण्डलानां महिलाः रेष्टा, ढादू, सदरी च इति पारम्परिकानि वस्त्राणि धारयित्वा नाटीनृत्यं कृतवत्यः। एतदतिरिक्तं सर्वाः स्त्रियः अपि हस्तेषु लघुछात्राणि धारयन्ति स्म। एतत् दृश्यं द्रष्टुं शतशः जनाः समागताः आसन्।

Himachal News : नवीननियुक्तिषु अधिकतम-वयोसीमायाः शिथिलतायाः विषये संदेहः अस्ति

हिमसंस्कृतवार्ता: - हमीरपुरम्। हिमाचलप्रदेश-राज्य-चयन-आयोग-हमीरपुरद्वारा विज्ञापितेषु टीजीटीनियुक्तिषु अद्यापि अधिकतमवयोसीमायां द्विवर्षस्य शिथिलता न दत्ता। प्रश्नपत्रहस्योद्घाटनस्य प्रकरणस्य कारणात् विगतसार्धद्विवर्षेभ्यः आयोगस्य माध्यमेन नियुक्तयः कर्तुं न शक्यते स्म, एतादृश्यां परिस्थितौ राज्यचयन-आयोगेन नूतननियुक्तौ अभ्यर्थीनां अधिकतमवयोसीमायां द्विवर्षे शिथिलतां दातुं राज्यसर्वकाराय प्रस्तावः प्रेषितः आसीत्। अस्मिन् प्रस्तावे अद्यापि कोऽपि निर्णयः न कृतः। एतादृश्यां परिस्थितौ टीजीटी-नियुक्तौ अधिकतमवयो सीमायां शिथिलतायाः विषये संशयः अवशिष्टः अस्ति। अस्मिन् विषये पुनः सर्वकाराय प्रस्तावः प्रेषितः इति आयोगस्य तर्कः अस्ति। आयुःसीमायां शिथिलतां विषये सर्वकारात् अनुमतिं प्राप्य संशोधनं कर्तुं शक्यते। वस्तुतः प्रश्नपत्रहस्योद्घाटनस्य प्रकरणे २०२२ तमस्य वर्षस्य डिसेम्बर-मासे प्रकाशं प्राप्तवान्। अस्य विषयस्य प्रकाशं प्राप्तस्य अनन्तरं कर्मचारीचयन-आयोगः विघटितः अस्ति। दर्जनशः चयनपरीक्षाः सतर्कतया अन्वेषणस्य व्याप्तिम् आगताः सन्ति। एतेषां चयनपरीक्षाणां परिणामाः घोषिताः सन्ति। एतदतिरिक्तं ८० पदकूटसङ्केतानां नियुक्तेः

विज्ञापनं कृतम् किन्तु तस्य परीक्षाः कर्तुं न शक्यन्ते स्म। एताः परीक्षाः अधुना राज्यायोगद्वारा सम्पन्नाः भविष्यन्ति। एतदतिरिक्तं नवनियुक्तिपरीक्षा अपि आरब्धाः सन्ति। प्रश्नपत्रहस्योद्घाटनस्य कारणात् सार्धद्विवर्षेभ्यः परं आयोगस्य माध्यमेन नवीननियुक्तिः आरब्धा अस्ति, एतादृशी परिस्थितौ अधिकतमवयोसीमायां द्विवर्षस्य शिथिलतां दत्त्वा ४५ वर्षाणां आयुःसीमां सम्पन्नं कृत्वा एतादृशानां अभ्यर्थीनां कृते आश्रमयं दातुं प्रयत्नः क्रियते।

१४२३ पदानाम् कृते शिथिलता दीयते

विघटितकर्मचारिचयन-आयोगस्य समये आरब्धस्य १४२३ पदस्य ८० पदकूटसङ्केतानां अन्तर्गतं नियुक्तौ अधिकतमवयोसीमायां वर्षद्वयस्य शिथिलता सर्वकारेण अनुमोदिता। आयोगः एतेषां पदानाम् अभ्यर्थीनां आयुः सीमायां शिथिलतां दास्यति परन्तु नवीननियुक्तिषु संदेहः अस्ति। यस्य कारणात् सम्प्रति ४५ वर्षाणां आयुःसीमां अतिक्रान्ताः अभ्यर्थिनः टीजीटी-पदेषु आवेदनं कर्तुं न शक्नुवन्ति। टीजीटी आर्ट्स इत्यस्य ४३७ पदानि, टीजीटी नॉन मेडिकल इत्यस्य ३४३ पदानि, टीजीटी मेडिकल इत्यस्य १६९ पदानि पूरयितव्यानि अस्ति। एतेषु पदेषु अभ्यर्थिनः ३० मेतः ३ जुलैपर्यन्तं आवेदनं कर्तुं शक्नुवन्ति। नूतननियुक्तिषु अधिकतमवयोसीमायां वर्षद्वयस्य शिथिलतायाः प्रस्तावः पुनः सर्वकाराय प्रेषितः अस्ति। नवनियुक्तिषु आयुःसीमायाः शिथिलता सर्वकारात् अनुमतिं प्राप्य भविष्यति।

- विक्रममहाजनः, सचिवः, हिमाचलप्रदेश-राज्य-चयन-आयोगः

राज्ये ७७ इको-पर्यटनस्थलानां विकासः भविष्यति, पञ्चवर्षेषु २०० कोटिरूप्यकाणां राजस्वं प्राप्तुं लक्ष्यम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। राज्यसर्वकारेण राज्ये पारिस्थितिकपर्यटनस्य प्रवर्धनार्थं नूतना पारिस्थितिकीपर्यटननीतिः कार्यान्विता अस्ति, यस्याः अन्तर्गतं राज्यस्य विभिन्नेषु वनवृत्तेषु ७७ पारिस्थितिक-पर्यटनस्थलानि विकसितानि सन्ति। राज्यसर्वकारस्य एष उपक्रमः आगामिषु पञ्चवर्षेषु २०० कोटिरूप्यकाणां राजस्वं प्राप्तुं सम्भावना वर्तते। नवीनपारिस्थितिकीपर्यटननीतेः उद्देश्यं प्रकृतेः रक्षणं कुर्वन् पर्यटकानाम् आकर्षणं, स्थानीयजनानां जीविकायाः अवसरानां निर्माणं, राज्यस्य अर्थव्यवस्थां हरितस्य स्थायिविकासस्य च मार्गे अग्रे नेतुम् अस्ति। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खूः इत्यस्य सशक्तनेतृत्वेन राज्यसर्वकारः वैश्विकस्तरस्य प्रमुखपारिस्थितिकीपर्यटनस्थलरूपेण हिमाचलस्य विकासाय निरन्तरं कार्यं कुर्वन् अस्ति। हिमाचलप्रदेशः हिमाच्छादितपर्वतानां, सघनवनानां, स्वच्छनदीनां, समृद्धजैवविविधतायाः च कारणेन प्रकृतिप्रेमिणां

कृते सर्वदा प्रियं गन्तव्यं वर्तते अधुना राज्यसर्वकारः एतेषां प्राकृतिकसंसाधनानां संरक्षणं कृत्वा तेषां सम्यक् शोषणं कुर्वन् अस्ति यस्य कृते इकोपर्यटननीतिः-२०२४ सज्जीकृता अस्ति। इको-पर्यटनस्य अर्थः पर्यावरणस्य हानिं न कृत्वा प्राकृतिकस्थानेषु गमनम्। हिमाचलप्रदेशस्य इको-पर्यटननीतिः-२०२४ विशेषतया एतेषु नियमेषु आधारिता अस्ति येन पर्यटनस्य प्रकृतेः च संरक्षणं सुनिश्चितं भविष्यति। अस्याः नीतेः अन्तर्गतं शिमला,

कुल्लूः, मण्डी, बिलासपुरं, रामपुरं, सोलनं, नाहनं, हमीरपुरं, नालागढं, धर्मशाला, पालमपुरं, चम्बा, डलहौजी, नूरपुरं, रिकांग पियो इत्यादिषु विभिन्नेषु भागेषु ७७ इको-पर्यटनस्थलानां विकासः क्रियते। एतेषु सप्तप्रमुखस्थलानां कृते इको-पर्यटनसञ्चालकानां चयनं पूर्वमेव कृतम् अस्ति- शिमलानगरस्य पोटरहिल, शोधी च, कुल्लूनगरे सोलाङ्गनाला, पार्वतीउपत्यकायां कसोल, शेषस्थलानां चरणबद्धरूपेण विकासः क्रियते पर्यटकाः अत्र

पदयात्रा, पक्षिप्रेक्षणम्, वनशिबिरम्, प्रकृतियात्रा, गृहवासः, प्रकृतिमार्गाः इत्यादीनां पर्यावरण-अनुकूल-क्रियाकलापानाम् आनन्दं लब्धुं शक्नुवन्ति। अस्य पारिस्थितिकपर्यटनक्रियाकलापस्य महत्त्वपूर्णः भागः स्थानीयजनानां सहभागिता सुनिश्चिता भवति। प्रत्येकस्मिन् वनवृत्ते पारिस्थितिकपर्यटनसमितयः निर्मिताः सन्ति, ये एताः परियोजनाः चालयन्ति। स्थानीययुवकान् प्रकृतिमार्गदर्शकरूपेण बहु-उद्देश्यकार्यकर्तृरूपेण च प्रशिक्षिताः सन्ति

गौशालासु पश्चाहार-अनुदानं ७०० रुप्यकात् १२०० रुप्यकाणि यावत् वर्धितम्- मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुकखु:

राज्य के गो-सदनो में गोवंश के लिए चारा पर दिए जाने वाले अनुदान राशि को प्रति गोवंश 700 रुपये से बढ़ाकर 1200 रुपये प्रतिमाह करने का फैसला

हिमसंस्कृतवार्ता: - **शिमला।** मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुकखु: अवदत् यत् राज्ये निर्धनगवानां परिचर्यायै कल्याणाय च राज्यसर्वकारेण गौशालासु पालितानां पशूनां कृते मासिकं पश्चाहार-अनुदानं प्रतिपशुं ७०० रुप्यकात् १२०० रुप्यकाणि यावत् वर्धयितुं निर्णयः कृतः। एषः निर्णयः पशुकल्याणं प्रति, कृषकाणां हितं च प्रति सर्वकारस्य प्रतिबद्धतां

प्रतिबिम्बयति। सः अवदत् यत् वर्धितानुदानं निराश्रयाणां गावानां उत्तमपरिचर्या सुनिश्चित्य लाभप्रदं सिद्धं भविष्यति। एतेन निर्णयेन क्षेत्रेषु भ्रमन्तः निराश्रयाः पशवः कृषकाणां सस्यानां क्षतिः निवारयिष्यन्ति सुखः अवदत् यत् राज्यसर्वकारेण पशुकल्याणं सुनिश्चित्य अनेकानि पदानि स्वीकृतानि। गौशालानां स्थापनायै विस्ताराय च स्थानीयजनानाम् संस्थानां कृते च आर्थिकसाहाय्यम् अपि दीयते। नवीनगौशालानां स्थापनायै सर्वकारः दशलक्षरुप्यकाणि अथवा परियोजनाव्ययस्य ५० प्रतिशतं जनान् अनुदानरूपेण प्रदाति। तथैव गौशालाविस्तारार्थं ५ लक्षरुप्यकाणां अथवा परियोजनाव्ययस्य ५० प्रतिशतं अनुदानमपि दीयते। सः अवदत् यत् एतेषां प्रयत्नानाम् सुदृढीकरणाय राज्यसर्वकारेण मध्यस्य आबकारीशुल्कं प्रतिपुटं २.५० रुप्यकाणि यावत् वर्धितम्, यस्मात् अतिरिक्तं राजस्वं गौसेवायाः कृते उपयुज्यते। वर्तमानसर्वकारः पशुपालनस्य सुरक्षां कृषकाणां हितं च सर्वोपरि इति विचार्य सक्रियरूपेण कार्यं कुर्वन् अस्ति। पशवः क्षेत्रेषु प्रविश्य स्थितानां सस्यानां महतीं क्षतिं कुर्वन्ति, येन कृषकाणां आर्थिकहानिः भवति। एतादृशे सति कृषकाः निराशाः भूत्वा कृषिकार्यात् विमुखाः भवन्ति। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः एतां गम्भीरां समस्यां अवगच्छति, तस्याः निवारणाय निरन्तरं प्रभावी पदानि गृह्णाति। पश्चाहारस्य कृते वर्धितं अनुदानं गौशालानां स्थितिं परिष्कारयितुं, राज्ये असहायपशूनां समस्यां न्यूनीकर्तुं च सहायकं सिद्धं भविष्यति।

उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानेन सञ्चालितायाः मईमासस्य कक्षायाः समापनसत्रं संस्कृतमयं कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- सचिन शर्मा, मोदीनगरम्, गाजियाबादम् (उ.प्र.) उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थाने भाषाविभागः उत्तरप्रदेशशासनेन आयोजिता विंशतिदिवसीया संस्कृतभाषाशिक्षणकार्यशालायाम् उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानस्य यशस्वी निदेशकः विनय श्रीवास्तवः इत्यस्य कुशलनेतृत्वे निर्देशने च कार्यशालायाम् अध्ययनरतानां छात्राणां बौद्धिकस्तरं वर्धनाय वर्गस्य अस्य मासस्य कक्षायाः समापनसत्रस्य आयोजनं शनिवासरे सायंकाले सप्तवादनतः अष्टवादनपर्यन्तम् ऑनलाइनगूगलमीट माध्यमेन अभवत्। कार्यक्रमस्य आरम्भे जनकराजेण मंगलाचरणं कृतम्, सरस्वतीवन्दनाम् अनुश्री कृतवती, संस्थानगीतिकां छात्रा समता कृतवती। छात्रेण आकाशचौधरीमहोदयेन कक्षायाः स्वस्य अनुभवः संस्कृतेन उक्तः, छात्रेण शिवममहोदयेन पञ्चाङ्गकथनं कृतम्। संस्कृत- सुभाषित- श्लोकानाम् उच्चारणं गायनं, तेषां संस्कृतेन अर्थः च इति सर्वमपि छात्राः सुषमा शिंपी, शामिनी, राजप्रभा च कृतवत्यः। समापनसत्रे उपस्थिताः वर्तन्ते मुख्यातिथयः धनञ्जयमिश्रवर्यः (संस्कृतभाषाविशेषज्ञः, भारतीयभाषासमितिः) इत्यादिनाम् अतिथिनां परिवचनः प्रशिक्षकेण पङ्कजशर्मावर्येण कृतम्। स्वागतगीतं

छात्रया सोमवतीमहोदयया कृतम्। प्रशिक्षिकया वैष्णवीशर्मावर्यया कार्यक्रमस्य मञ्चसञ्चालनं कुशलतया सम्पादितम्। कार्यक्रमे मुख्यवक्त्ररूपेण माननीयः धनञ्जयमिश्रवर्येण स्वस्य उद्बोधने सर्वान् भारतीयान् स्वस्य मूलम् अवगन्तुं संस्कृतभाषया आत्मविकासाय च संस्कृतभाषा आवश्यकी न अपि तु अनिवार्या एव इति तेन उक्तम्। सन्दर्भेऽस्मिन् अनेकानि दृष्टान्ततथ्यानि प्रस्तुत्य अधिकाधिकं संस्कृतसंभाषणं कर्तुम् आग्रहं कृत्वा अधिकाधिकं पंजीकरणं कर्तुं कारयितुं च अपि सर्वान् छात्रान् प्रेरितवन्तः। कार्यशालायाः प्रास्ताविकं प्रशिक्षकेण पङ्कजवर्येण प्रस्तुतम्। कार्यक्रमस्य अन्ते शान्तिमन्त्रः विजयलक्ष्मीवर्यया कृतः। धन्यवादज्ञापनं प्रशिक्षकेण शिवप्रतापमिश्रेण कृतम्। कार्यक्रमेऽस्मिन् प्रायशः पञ्चाशताधिकाः प्रशिक्षकः, संस्थानस्य पदाधिकारीगणेषु प्रशासनिकाधिकारी जगदानन्द झा, योजनाप्रभारी भगवानसिंहचौहानः, प्रशिक्षणप्रमुखः सुधिष्ठकुमारमिश्रः, प्रशिक्षणसमन्वयकः धीरजमैठाणी, राधाशर्मा, दिव्यरञ्जनः, प्रशिक्षकाः सचिन शर्मा, पङ्कजशर्मा, वैष्णवीशर्मा, शिवप्रतापमिश्रः, विनयतिवारी च इत्यादयः संस्कृतप्रेमिणः संस्कृतसमुपासकाः च उपस्थिताः आसन्।

ओपल सुचाता चुआंगश्री मिस वर्ल्ड २०२५, मिस इण्डिया नन्दिनी गुप्ता शीर्ष ८ मध्ये अपि न गन्तुम् अशक्नोत्

हिमसंस्कृतवार्ता: हैदराबाद। थाईलैण्डदेशस्य २१ वर्षीयः ओपल सुचाता चुआङ्गश्री इत्यनेन २०२५ तमस्य वर्षस्य मिस वर्ल्ड इति उपाधिः प्राप्ता। १०८ देशेभ्यः प्रतिभागिनां मध्ये एषा स्पर्धा शनिवासरे हैदराबादस्य हिटेक्स प्रदर्शनीकेन्द्रे अभवत्। अस्मिन् थाईलैण्डदेशस्य ओपल सुचाता चुआङ्गश्री इत्यनेन इथियोपियादेशस्य हासेद डेरेंज, पोलेण्डदेशस्य माजा क्लाज्दा, मार्टिनिकदेशस्य ओरेंली जोआचिम् च त्यक्त्वा विश्वस्य मिस इति उपाधिः प्राप्ता मिस वर्ल्ड २०२४ क्रिस्टीना पिस्कोवा ओपल सुचाता इत्यस्य अभिषेकं कृतवती। मिस इण्डिया नन्दिनी गुप्ता शीर्ष अष्टसु स्थानेषु न गन्तुम् अशक्नोत्। सुचाता ८.५ कोटिरुप्यकाणां पुरस्कारधनं प्राप्तवती। तस्याः विजयेन थाईलैण्डदेशे उत्सवस्य वातावरणं निर्मितम् यतः सा स्वदेशे अन्तर्राष्ट्रीयख्यातिम् आनयत्। सुचाता कर्करोगेण सह स्वस्य व्यक्तिगतयुद्धात् प्रेरिता 'ओपल फॉर हेर' इति अभियानस्य उद्घोषणया प्रतियोगितायां भागं गृहीतवती। सा १६ वर्षाणाम् आरभ्य कर्करोगेण पीडिता अस्ति, स्तनकवर्कटविषये जागरूकताम् उत्पापयति, पीडितानां समर्थनार्थं च संस्थाभिः सह सहकार्यं कुर्वती अस्ति। मिस वर्ल्ड उपाधिं प्राप्तवा ओपल सुचाता भावुकः भूत्वा अवदत् यत्, "एषा मम व्यक्तिगतविजयः नास्ति अपितु तासां युवानां विजयः अपि अस्ति ये द्रष्टुं, श्रोतुं, परिवर्तनं कर्तुम् इच्छन्ति च। अहं गर्वितः अस्मि यत् एतस्याः समूहेः प्रतिनिधित्वं कृत्वा अस्मिन् मिस वर्ल्ड इत्यस्य समये वास्तविकं परिवर्तनं आनेतुं शक्नोमि। हैदराबादनगरे आयोजिते अन्तिमपक्षे जैकिल्न फर्नाण्डिज्, ईशानखट्टर् च प्रदर्शनं कृतवन्तौ। यदा दक्षिणभारतीयचलच्चित्रसुपरस्टार चिरञ्जीवी, पूर्वमिस वर्ल्ड मनुषी चिल्लर्, विजयदेवराकोण्डा च इत्यादयः बहवः सेलेब् अस्य अन्तिमस्य भागः आसन्।

गौशालाओं के लिए प्रति गाय 700 रुपये से सीधा 1200 रुपये का आर्थिक सहयोग करने के लिए

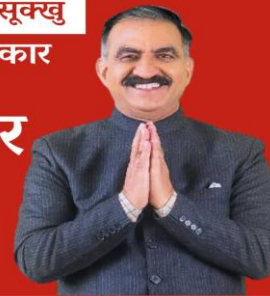
माननीय मुख्यमंत्री

सुखविंदर सिंह सूक्खु

हिमाचल सरकार

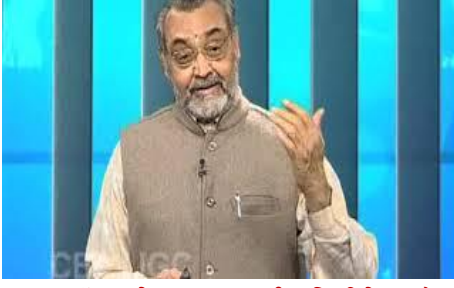
का

आभार

साई गौकुलम्, बनूड़ी गौशाला पंचायत रैल, जिला कांगड़ा

संस्कृतपत्रकारिता

(डॉ. बलदेवानन्दसागरवर्यस्य हिन्दीलेखाधारेण)

पत्रकारिता लोकतन्त्रस्य चतुर्थस्तम्भः इति परिज्ञायते। पत्रकारस्य अविद्या इव लेखन्या शासनतन्त्रमपि बिभेति। लोकमान्यतिलकवर्येण सम्पादितं केसरीवृत्तपत्रमेतस्य उत्तममुदाहरणम्। वृत्तपत्रे लिखिताः लेखाः ब्रिटिशशासकान् कशा इव प्राहारयते। तदानीम् आभारते सर्वत्र कतिपयाभिः पत्रिकाभिः स्वदेशप्रेमजागरणस्य कार्यं कृतम्। तदा प्रायशः सर्वत्र संस्कृतशिक्षणस्य प्रचलनमासीत्। गृहे गृहे अपि संस्कृतग्रन्थानां पठनं, श्लोकस्तोत्रगायनं प्रचलति स्म। अतः प्रादेशिकपत्रिकासु प्रकाशितेषु लेखानां भाषा संस्कृतप्रचुरा आसीत्। संस्कृतपत्रकारितायाः इतिहासः पुरातनः। स्वतन्त्रतापूर्वमाभारते राष्ट्रजागरणाय विविधप्रादेशिकभाषासु पत्रिकाप्रकाशनं भवति स्म। परमन्वेषणाधारेण

१२०-१३० संस्कृतपत्रिकाणां प्रकाशनं जायते स्म। एषा सङ्ख्या आङ्ग्ल, प्रादेशिकभाषापेक्षया अधिका आसीत्। संस्कृतपत्रिका प्रकारद्वयेन प्रकाश्यन्ते। शोधपत्रिकारूपेण यासु पत्रिकासु शोधप्रबन्धानां, प्राचीनग्रन्थानां एवं पाण्डुलिपीनां प्रकाशनं भवति। साप्ताहिक- पाक्षिक- मासिकपत्रिकारूपेण यासु पत्रिकासु वैचारिक- सामाजिकलेखाः, काव्यं, वार्ताः, तत्कालिकविषयेषु भाष्यं भवति। स्वतन्त्रतासङ्ग्रामे राष्ट्रजागरणे संस्कृतपत्रिकाणां महत्वपूर्णं योगदानमस्ति। १८३२ तमे ख्रिस्ताब्दे बङ्गाल- एशियाटिक- सोसायटीपक्षतः आङ्ग- संस्कृत- द्विभाषिक- शोधपत्रिकायाः प्रकाशनं जातम्। तथा आङ्गलविद्याविभूषिताणां संस्कृतज्ञानां मनसि राष्ट्रचेतनाजागरणस्य स्वभाषाविषये गौरवजागरणस्य च कार्यं कृतम्। काशीतः १ जून १८६६ तमे ख्रिस्ताब्दे "विद्युसुधानिधिः", १८६७ तमे ख्रिस्ताब्दे "क्रमनन्दिनी" एतयोः प्रकाशनं जातम्। परं तयोः केवलं प्राचीनसंस्कृतग्रन्थानाम् अंशः आसन्। प्रथमतः १८७२ तमे ख्रिस्ताब्दे लाहौरतः "विद्योदय" नामः वार्तापत्रस्य प्रकाशनं जातम्। प्रायशः एष एव प्रारम्भः

संस्कृतपत्रकारितायाः। यतोहि तस्मिन् वार्तापत्रे अधिकतराः वार्ता एव प्रकाश्यन्ते स्म। तस्याः प्रेरणां प्राप्य कतिपयाः नूतनाः पत्रिकाः प्रकाशिताः। बिहारतः १८७८ तमे ख्रिस्ताब्दे "विद्यार्थी", पटनातः "धर्मनीतितत्त्वम्", १८८४ तमे ख्रिस्ताब्दे कुटुरतः "विज्ञानचिन्तामणिः" एतासां पत्रिकाणां प्रकाशनं जातम्। १९ शततमे ख्रिस्ताब्दे अन्तिमदशकद्वये बहवः पत्रिकाः प्रकाशिताः। "संस्कृतचन्द्रिका", "सहृदया" एतयोः विशेषस्थानं वर्तते। अप्पाशास्त्री राशिवडेकरवर्येण सम्पादिता "संस्कृतचन्द्रिका" महती कीर्तिर्जिता। तस्यां पत्रिकायां प्रकाशितेषु राजनीतिमाधृत्य लेखनाय ब्रिटिशशासकाः शास्त्रीमहोदयं कतिवारं बन्दीकृत्वा कारागृहं प्रेषितवन्तः। २० शततमं ख्रिस्ताब्दं संस्कृतपत्रकारितायाः संवर्धनयुगम्। विभिन्नप्रान्तेषु प्रकाशितासु पत्रिकासु "भारतधर्म" (१९०१), "श्रीकाशीपत्रिका" (१९०७), "विद्या" (१९१३), "शारदा" (१९२५), "संस्कृतसाकेतम्" (१९२०) प्रमुखाः। स्वातन्त्र्यप्राप्त्यनन्तरं "गुरुकुलपत्रिका", "भारती", "संस्कृतभविष्यम्", "दिव्यज्योतिः", "शारदा", "गाण्डीवम्", "लोकसंस्कृतम्" एताः प्रमुखाः। संस्कृतमस्माकं परिचयो न्यासश्च। सङ्गणकीयभाषाविज्ञानविकासे संस्कृतस्य शब्दानुशासनस्य महत्त्वपूर्णं भूमिका वर्तते। नूतनसञ्चारमाध्यमेषु, सामाजिकमाध्यमेषु अभियानरूपेण संस्कृतस्य प्रचारप्रसारश्च भवति। दूरदर्शने साप्ताहिकवार्तावलिः, प्रतिदिनं संस्कृतवार्तापत्रं, प्रादेशिकदूरदर्शनमाध्यमेऽपि वार्ताप्रसारणं भवति। फेसबुक, यूट्यूब, ट्विटर एतादृशेषु सामाजिकमाध्यमेषु संस्कृतपठनपाठनं जायते।

१९८० तमे ख्रिस्ताब्दे बङ्गलुरुस्थाः केचन युवकाः संस्कृतं जनभाषारूपेण प्रस्थापयितुं प्रयासरताः आसन्। "हिन्दुसेवाप्रतिष्ठान", "संस्कृतभारती", "लोकभाषाप्रचारसमिती" आदिभिः संस्थाभिः सङ्गठनरूपेण संस्कृतविषये राष्ट्रियजागरणं कृतम्। १९९९ तमे ख्रिस्ताब्दे संस्कृतभारतीपक्षतः "सम्भाषणसन्देशः" नामः मासिकपत्रिकाया अवरितं प्रकाशनं भवति। सरलभाषा तथा विषयवैविध्यम् इति सम्भाषणसन्देशस्य वैशिष्ट्यम्। कतिपयाः सङ्गणकीयपत्रिकाः (ई-पत्रिका) यथा "प्राचीप्रज्ञा", "जाह्नवी", "संस्कृतसर्जना" इति। पाण्डिचेरीतः www.divyavani.in एष online radio २४ घण्टायावत् संस्कृतकार्यक्रमाणां प्रसारणं करोति। कतिपयेषु विश्वविद्यालयेषु संस्कृतपत्रकारितायाः पाठ्यक्रमा अपि प्रारभन्ते। बहवः नवयुवकाः संस्कृतप्रचारार्थं कटिबद्धाः। सर्वेषां प्रयासेन, युवानां सहभागेन च संस्कृतपत्रकारितायाः भविष्यमुज्ज्वलमस्ति इत्यत्र न मनागपि संशयः।

अनुवादकर्त्री- मानसीदीक्षितः हरिद्वारम्

परमं तत्त्वज्ञानम्

Satyām
Param
Dhimahi

भगवज्ज्ञानं परमगोप्यं, विज्ञानयुक्तं, भक्तिभावसमन्वितं चास्ति। भगवतः यावन्ति स्वरूपाणि स्युः, यादृशी सत्ता स्यात्, यावत् रूपगुणकर्मादिकं स्यात्, तत् तत्त्वभूतं ज्ञानं साधनमाध्यमेन ज्ञातुं योग्यमस्ति। सृष्टेः पूर्वं केवलं श्रीपरमेश्वरो हि आसीत्, तं विहाय स्थूलसूक्ष्मप्रकृत्यादिकं न किमपि आसीत्। सृष्टेः अनन्तरमपि स हि तिष्ठति। एतद् दृश्यमानं जगदपि तस्यैव स्वरूपं वर्तते। प्रलयकाले यत् अवशिष्यते, तदपि तस्यैव स्वरूपं स्यात्। यस्मात् कारणात् आत्मनि वास्तविकार्थो न स्यात् चेदपि तस्य प्रतीतिः भवति, एवम् अर्थस्य विद्यमाने सत्यपि तस्य प्रतीतिः न भवति, इत्येव भगवतो माया नाम। यथा अदृष्टवस्ती अपि सत्तायाः आभासः भवति, एवमेव यथा पञ्चमहाभूतानि उच्चावचेषु भौतिकपदार्थेषु कार्यकारणभावेन प्रविष्टानि, अप्रविष्टानि च तिष्ठन्ति, तद्वत् परमेश्वरोऽपि तेषु भौतिकपदार्थेषु प्रविष्टत्वेन, अप्रविष्टत्वेन वा तिष्ठति।

आत्मानः तत्त्वं जिज्ञासूनां कृते यत् जिज्ञास्यं स्यात्, तत् अन्वयव्यतिरेकरीत्या सर्वत्र, सदा च तिष्ठति, स हि आत्मा नाम। यदि मनुष्येण नियततया, एकाग्रमनसा च एतस्य अनुष्ठानं क्रियेत, तर्हि तस्मिन् न कदापि कर्तृत्वस्य अभिमानः उत्पद्यते, अपि तु आत्मसाक्षात्कारो जायते इति, शम्।

कथम् अस्ति न?

सः पर्जन्यः सा वर्षा, सः धावन् गर्जनम् वर्षणम् कृत्वा आगच्छति, सा मन्दं मन्दं नुपुरस्य ध्वनीं कृत्वा आगच्छति, यदा सः आगच्छति तदा जनाः इतस्ततः धावन्ति, पलायन्ति च वृक्षस्य अधः, छदेः अधः अस्मान् निलियन्ते। यदा सा आगच्छति तदा ताम् शनैः शनैः अञ्जल्याम् गृह्णन्ते। पर्जन्यस्य सहवास एव पङ्क्तः सह, असंगेन सह, बलवान् वायुना सह तथा सहवास अङ्कुरेण सह मृत्तिकाया सह, पुष्पैः सह। सः/ सा किमर्थं मित्रम्? द्वयो मध्ये किमर्थं सख्यम्? किन्तु किमपि स्यात् अस्य सम्बन्धस्य मूलम्। सदैव शब्दानि वदन्ति। वर्षा आगतवती, वृष्टि आगतवती। वृष्ट्या आगमनस्य शुभेच्छा।

-डॉ. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर
पुणे/ महाराष्ट्रम्

भगवान् जगन्नाथस्य रथस्य मध्ये सुखोई जेट चक्राणि स्थापितानि, अस्मात् दिनात् रथयात्रा आरभ्यते

हिमसंस्कृतवार्ताः। कोलकाता इस्कॉन् इत्यस्य प्रसिद्धायाः भगवान् जगन्नाथ रथयात्रायाः रथस्य चक्राणि ४८ वर्षेभ्यः परं परिवर्तितानि सन्ति। अस्मिन् समये रूसी-सुखोई-विमानस्य चक्राणि रथस्य अन्तः स्थापिताः सन्ति। युद्धविमानस्य उड्डयनवेगः २८० कि.मी./घण्टापर्यन्तं भवति। परन्तु रथः प्रतिघण्टा १.४ कि.मी. प्रचलति। इस्कॉन् कोलकाता इत्यनेन उक्तं यत् गतकेषु वर्षेषु रथस्य चालने समस्या आसीत्। आयोजकाः १५ वर्षाणि यावत् नूतनानि चक्राणि अन्विषन्ति स्म। बोइङ्ग् विमानस्य पुरातनचक्राणि प्रयुक्तानि आसन्, परन्तु अधुना ते विपण्यां दुष्प्राप्यन्ते। तदनन्तरं आयोजकाः सुखोई जेट इत्यस्य चक्राणि रथमध्ये स्थापयितुं निश्चयं कृतवन्तः, यतः तस्य व्यासः बोइङ्ग् चक्रस्य सदृशः अस्ति। प्रबन्धनेन सुखोई इत्यस्य चत्वारि चक्राणि कम्पनीतः क्रीतानि सन्ति। अद्यकाले रथे चक्राणि स्थापितानि

भवन्ति। जगन्नाथ रथयात्रा प्रतिवर्षं आषाढमासस्य शुक्लपक्षस्य द्वितीयदिने आरभ्यते तथा च शुक्लपक्षस्य ११ दिनाङ्के जगन्नाथजी इत्यस्य पुनरागमनेन यात्रा समाप्ता भवति। अस्मिन् समये रथयात्रा २७ जूनतः आरभ्यते। ८ दिवसान् यावत् स्थास्यति, ५ जुलै दिनाङ्के समाप्तं भविष्यति।

उद्घरणं याचयित्वा कम्पनी आश्चर्यचकिता

इस्कॉन् कोलकाता प्रवक्ता राधारमन दासः सुखोई टायरनिर्माणकम्पनीया सह सम्पर्कं कृतवान् इति अवदत्। यदा चक्रस्य उद्घरणं पृष्ठं तदा कम्पनी आश्चर्यचकिता अभवत् यत् कोऽपि युद्धविमानस्य चक्रम् किमर्थं याचते इति। तदनन्तरं आयोजकाः कम्पनीं प्रति समग्रं विषयं व्याख्यातवन्तः। रथं दर्शयितुं कम्पनीजनाः कोलकातानगरं आहूताः आसन्। ततः कम्पनी चत्वारि चक्राणि दातुं सहमतिं प्रकटितवती।